

10. *Venusove Grudi*. Venusbrust — vrst veoma velika ploda, izvrstna zbog kakvoće i ljepote i koja dozrieva u drugoj polovici rujna.

Pridodade li se ovim vrstama još neke mjestne, tvrdasta mesa, koje da se ne odstrani od košćice, i da bude sočno, imat će se izbor vrsta baš izvrsnih, koje dozriju od prvih lipnja, a možda već zadnjih dana svibnja mjeseca, sve do polovice rujna.

Napokon ne mogu s' manje a da ne opazim, da bi gojenje praskve moglo dobiti u nekim mjestima, koja bi prikazivala povoljne uvjete, veliku znamenitost, i za nadomješćivanje loze u zemljištima filokserom napadnutim.

Prelazeć sada na krušku, reći ću da je to zbilja voćka sjevernih krajeva, koja može ovdje kod nas, hvala planinskom obilježju pokrajine, posve dobro uspjevati u mnogim predjelima, osobito gdje nadvladaju lapornasta zemljišta, ili lapornasto pjeskovita, ili i glinasta, ako su samo duboka da se žile uzmognu razpružati, tako da stablo bude moglo odoljeti suši i toplini. Da kruška nalazi u Dalmaciji prilika prilično povoljnih za njezin razvitak, dokazom nam je da se divljih krušaka nahodi u priličnoj količini, u kamenitim i nerodnim predjelima, to uz primorje, to na kopnu, u cijeloj pokrajini, pa baš i u Krivošijama. Svakako treba opaziti da izabrane vrsti, velika ploda i koje kasno dozrijevaju, nemogu uspjeti već samo u dobrim zemljama, dubokim, rodnim; ako je zemlja preveć tvrda i vlažna plod se ne razvije dobro, te bude zrnast a zatim drvenast; vrsti malog ploda koje dozriju već srpnja ili kolovoza mjeseca imaju manje zahtjeva te mogu uspjevati i u položajima izloženim suši.

Kad se goji kruška pak i jabuka u obrtničke svrhe treba dati osobitu znamenitost ne samo ranijem vrstama, već i docnijim i zimskim, koje se posve lako razprodaju uz pogodne cijene.

Treba n. p. obači voćni trg u Beču u zimskim mjesecima, pa se osvjedočiti da južnim pokrajinama Carevine, a osobito Dalmaciji ostaje otvoreno prekrasno polje radinosti, kojom da namiri potrebe. I zbilja ne obaziruć se na mantovanku, na plemenitu Kosensku, na Ružu plemenitu, na dobru Kalvilku, na Virgolenku i t. d. koje su plemenite Tirolske vrsti, ostalo dobro voće iznaša se iz Francuske iz Italije. Cijene dobrog voća, u kasni zeman u dućanima smašnosti jesu gotovo ogromne, jer se za cigli komad Rosmarinke i Kosenske i t. d. plaća od 20—60 novčića, za bijelu Kalvilsku, koja do sada ponajviše dolazi iz Francuske po veličini, od for. 1 1/2, za komad kruške dekanske for. 1—2 komad.

Izbor vrste krušaka, koje bi se imale preporučiti u Dalmaciji bile bi ove: